

SAMOZADOVOLJEVANJE OTROKA

Otrok že od rojstva naprej raziskuje svoje telo in njegovo delovanje. Kmalu odkrije ugodje, ki mu ga daje stimulacija spolnih organov z roko ali s predmetom, zato ga začne ponavljati. Najpogosteje se samozadovoljevanje začne v obdobju navajanja na kahlico, saj so do takrat genitalije običajno skrite v plenički in se stopnjuje med tretjim in petim letom. Samozadovoljevanje je torej povsem normalno in običajno, slej kot prej ga odkrije vsak otrok. Otroci se samozadovoljujejo, ker jim to nudi ugodje, vendar ga ne povezujejo s predstavami o spolnem odnosu. Namenjeno je užitku, sproščanju napetosti (npr. vznemirjenja, razburjenja...) ter raziskovanju.

Reakcije odraslih

Neustrezne in neprimerne reakcije odraslih lahko vodijo do škodljivih posledic za otrokov čustveni razvoj. Če so starši oz. odrasli šokirani in jezni ob otrokovem samozadovoljevanju in otroka zasramujejo, mu s takimi odzivi sporočajo, da je spolnost nekaj umazanega in grdega. To lahko otroka opremi z občutki krivde in sramu, kar pa vodi v spolno zavrtost.

Grajanje in kaznovanje otroka zaradi samozadovoljevanja pa ima ravno nasprotni učinek. Stisko, strah in jezo ob kaznovanju si bo otrok najverjetneje olajšal s še pogostejšim samozadovoljevanjem.

Otrokova intima

Samozadovoljevanje je otrokova zasebna stvar in kot tako bi jo morali sprejemati. Pretirana pozornost in opazovanje otroka med samozadovoljevanjem ali celo »lovljenje« otroka pri tej dejavnosti pomeni vdiranje v njegovo zasebnost. Otrok svojega početja ne doživlja kot »neustreznega,« zato se lahko zgodi, da se začne samozadovoljevati kjerkoli. Osnovna naloga odraslih v tem primeru je, da **otroku dajo vedeti, da njegovo vedenje ni napačno, obenem pa mu razložijo, da tega ne delamo kjerkoli.**

Zdravstveno stanje otroka

Včasih je dotikanje genitalij lahko tudi posledica infekcije rodil ali sečil, zato naj starši preverijo, ali je videti znake vnetja, izpuščaje, oziroma če morda otroka ti organi pečejo ali srbijo. Takrat je seveda potrebno obiskati zdravnika.

Če pa se frekvenca samozadovoljevanja poveča, skušamo najprej ugotoviti, v kakšni čustveni stiski je otrok, da potrebuje toliko razbremenjevanja napetosti in pomirjanja. Če tega ni mogoče ugotoviti s pogovorom in se pretirano samozadovoljevanje nadaljuje, postane stalno, je potrebno poiskati strokovno pomoč psihologa ali pedopsihiatra. Prav tako pa je nujno poiskati strokovno pomoč, če na podlagi drugih znakov posumimo, da je mogoča spolna zloraba, saj se tudi zlorabljeni otroci pogosteje samozadovoljujejo.

Kako ravnati?

Dokler je samozadovoljevanje le ena od otrokovih dejavnosti, ne posegajte vanj. Otroka nikdar **ne kaznujte** ali celo ustrahujte, da bi samozadovoljevanje ukinili! Otrok se bo sicer skrnil pred vami, vaše zavračanje pa bo povzročilo predvsem to, da se bo kasneje, kot odrasel, sramoval svojega telesa in svojih spolnih želja in bo zato morebiti imel težave pri normalnem navezovanju partnerskih stikov.

Kadar se otrok samozadovoljuje pred vami, **ga skušajte zamotiti in preusmeriti** k drugim prijetnim aktivnostim in **se z njim pogovorite** o razliki med zasebnim in javnim početjem. Tako se boste lahko izognili lastnim občutkom sramu in neugodja, ne da bi jih prenašali na otroka, obenem pa jih boste učili realnosti, da je za vsako početje potrebno poiskati primeren kraj in čas, ker s tem preprečimo negativne odzive okolja na naše ravnanje.